

Adres

Cortgene 2
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam
T: (078) 692 12 00
I: www.alblasserdam.nl
Btw-nummer: NL001918412B01
Bankrekeningnummer: 28.50.00.152

De Minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum

24 juni 2020

Betreft

Rechtvaardige vergoeding
taakuitoefening

Ons nummer

14078

Geachte Excellentie,

De grens is bereikt. Jarenlange stijgingen van zorgkosten, de alsmaar oplopende opschalingskorting en de niet afdoende financiering hiervan door de Rijksoverheid hollen de begroting van de gemeente Alblasserdam, net als die van veel andere gemeenten, steeds verder uit. Wij staan als gemeentebestuur voor een goed voorzieningenniveau voor onze inwoners én voor solide financiën. We zijn als Alblasserdam een dorp waar dingen mogelijk worden gemaakt door de bestuurlijke korte lijnen en de sociale kracht van onze inwoners. Een dorp waar zelfstandigheid en zelfredzaamheid voorop staat. Samen maken we Alblasserdam. In deze lijn willen we ook de komende jaren beleid blijven voeren. Door de verregaande onevenwichtigheid tussen kosten die onze taken met zich mee brengen en bekostiging van het Rijk wordt dit ons als dorp bijna onmogelijk gemaakt. De grens van een gezonde financiële positie is bereikt. De Rijksfinanciering is inmiddels uitgegroeid tot het grootste risico in de gemeentebegroting.

De achterliggende jaren hebben wij scherp aan de wind gevaren. We geven daarbij niet meer uit dan nodig, zorgen voor gemiddelde woonlasten en een verantwoorde schuldpositie, zoals goede bestuurders betaamt. Zelfs in hoogconjunctuur hebben we keer na keer bezuinigingsslagen gemaakt. Dit is echter niet vol te houden. Keer na keer snijden, omdat zorgkosten door de Rijksoverheid niet van adequate financiering is voorzien eist zijn tol, de mogelijkheden raken uitgeput. Een nieuw dieptepunt in onevenwichtige bekostiging is bereikt.

In bijgaande tabel treft u de cumulatieve stijging aan van de zorgkosten sinds 2017 inclusief de prognose tot 2024 in een gemiddeld scenario. Wij hebben dit afgezet tegen de cumulatieve stijging van de algemene uitkering sinds 2017:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Ongunstig scenario
Jeugdzorg		8%	22%	20%	32%	28%	24%	24%	30%
WMO		7%	18%	33%	45%	53%	58%	63%	80%
Algemene Uitkering		5%	13%	16%	20%	20%	20%	21%	

Bij Jeugdzorg is in deze cijfers een omvangrijke ombuiging verwerkt om de kosten van tien samenwerkende gemeenten van € 120 miljoen terug te brengen tot € 100 miljoen. Over de jaren 2017 tot en met 2020 hebben we in onze andere taken oplopend structureel € 2,0 miljoen per jaar bezuinigd en reserves ingezet om een sluitende begroting te presenteren. Dit is circa 5% van onze totale begroting. Zelfs op de bekostiging van Werk en Inkomen (BUIG) zijn over de jaren 2017 tot en met 2021 nog tekorten zichtbaar (resp. -8.8%, -5,2%, -4,1%, -2,9% en -1,6%). De vraag naar zorg neemt nog steeds toe, de complexiteit van de vragen van inwoners ook. In het gepresenteerde financiële beeld is nog afgezien van de gevolgen van het Coronavirus.

Ook dit kabinet lijkt de Haagse lessen van voormalig minister Winsemius goed te begrijpen: *'Als een politicus een jaar niks aan een probleem wil doen, dan start hij een onderzoek, als hij er twee jaar niets aan wil doen, dan komt er een commissie en als hij vier jaar uitstel wenst een taskforce'*. Er zijn inmiddels onderzoeken genoeg ingesteld. De feiten vanuit gemeenterekeningen, kadernota's en -begrotingen spreken voor zich, daar is niet nog weer onderzoek voor nodig.

Het is uitermate wrang om te zien dat in de 'zeven vette jaren' die economisch gezien achter ons liggen, met miljardenoverschotten bij het Rijk, gemeenten jaar op jaar verder moeten snoeien in de uitgaven en voorzieningen. Ook zijn al veel gemeenten ons voorgegaan met het laten stijgen van de woonlasten boven inflatieniveau. Ondanks de goede bedoelingen, zijn ingrepen van het Rijk zoals het abonnementstarief WMO onverstandig en funest voor de doelmatigheid van de zorguitgaven. De aanzuigende werking van deze maatregel blijkt fors. Op goede bedoelingen van een Rijksoverheid die de rekening ervan niet betaalt kunnen we geen gemeente besturen. De uitvoering van gewone basistaken als onderhoud wegen, onderwijshuisvesting, onderhoud groen, sport en culturele voorzieningen, gezondheidszorg en duurzaamheidstaken komen ernstig onder druk te staan indien dit voortduurt.

Ook nieuwe taken zoals de energietransitie, het klimaatakkoord en de woningbouwopgave komen in het gedrang.

De aangekondigde herijking van het Gemeentefonds is niet meer dan het herverdelen van enorme schaarste en de kans op 'bedrijfsongevallen' hierbij is fors. Het draaien aan de knoppen van een onevenwichtig stelsel leidt niet tot betere bekostiging en een gezonde financiële positie van gemeenten. De opschalings-korting die in de Algemene Uitkering is verwerkt loopt daarbij ook nog eens op tot € 975 miljoen in 2025. De premisse achter deze korting deugt wat ons betreft niet en het beleid waar deze maatregel op gebaseerd was is ook nooit uitgevoerd. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat de mogelijkheden om onze eigen inkomsten te verhogen op dit moment uiterst beperkt zijn.

Wij vragen niet meer dan een rechtvaardige vergoeding voor de taakuitoefening die ons vanuit het Rijk is opgedragen met betrekking tot Werk, Zorg en Jeugd voor onze inwoners. Niet meer en niet minder.

Wij verzoeken u daarom:

- 1. Een faire vergoeding voor kosten(stijgingen) in het sociaal domein.**
- 2. De inmiddels jarenlange oplopende opschalingskorting ongedaan te maken.**
- 3. Alleen een herijking van de Algemene Uitkering door te voeren indien dit gepaard gaat met aanvullende financiële middelen die de geschetste problemen verhelpen.**

Met vriendelijke groet,
College van Burgemeester en Wethouders,

J.G.A. Paans,
burgemeester

H. Schnitker,
loco gemeentesecretaris